

КРАТЪК АНАЛИЗ ЗА ПАЗАРА НА ТРУДА КЪМ СЕПТЕМВРИ 2020 г.

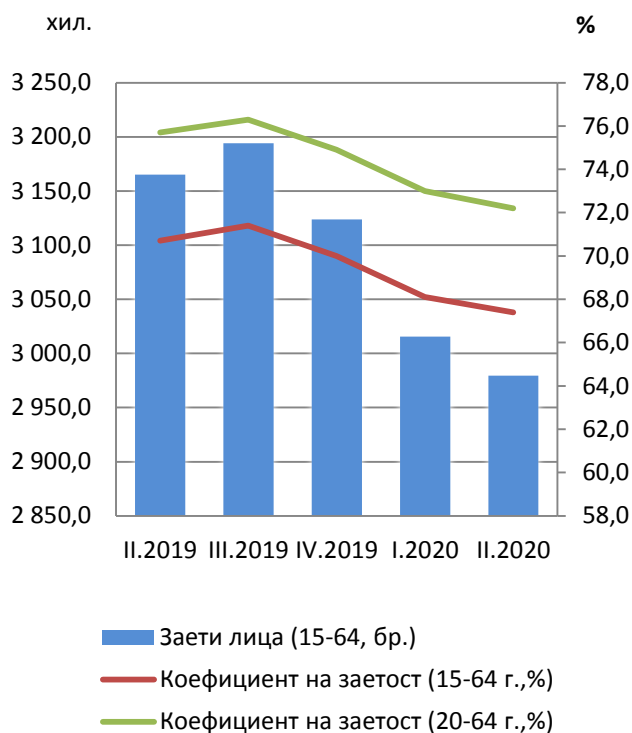
По данни от Наблюдението на работната сила, провеждано от Националния статистически институт, през второто тримесечие на 2020 г. на годишна база заетостта намалява в сравнение със същия период на 2019 г., а безработицата се увеличава. Според данните на Агенцията по заетостта регистрираните в бюрата по труда безработни през месец септември 2020 г. отчитат увеличение на годишна и намаление на месечна база. Съществено влияние на динамиката на регистрираната безработица оказва въведеното на 13 март 2020 г. извънредно положение и предприетите от правителството мерки за ограничаване на разпространението на коронавируса в страната.

Заетост

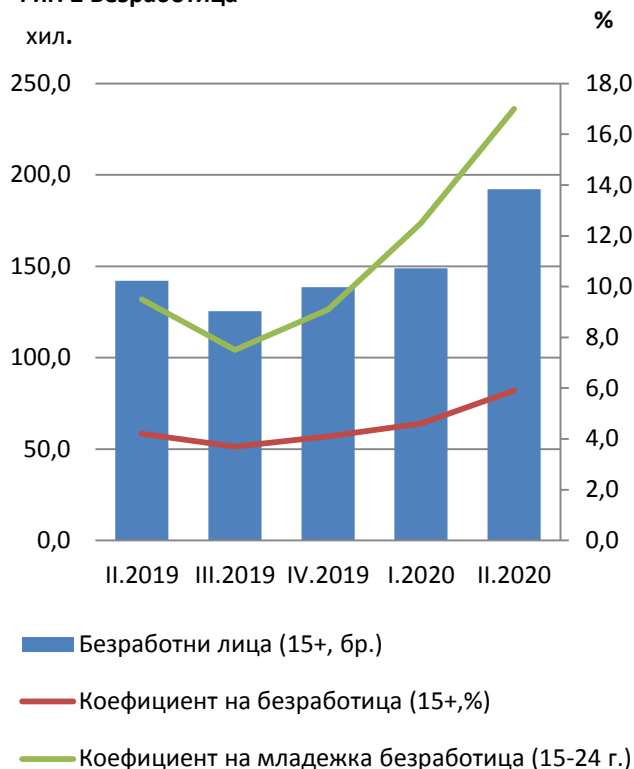
През второто тримесечие на 2020 г. **заетите** на възраст 15 и повече навършени години, по данни на Националния статистически институт (НСИ), намаляват със 183.2 хил. в сравнение с второто тримесечие 2019 г. Броят им е 3079.6 хил., като спрямо първото тримесечие на 2020 г. се отчита намаление от 27.6 хил.

Коефициентът на заетост за населението на възраст 15-64 г. е 67.4%, като в сравнение с второто тримесечие на 2019 г. намалява с 3.3 процентни пункта (п.п.). Коефициентът на заетост за възрастовата група 20-64 г. е 72.2% - с 3.5 п.п. по-нисък спрямо същия период на 2019 г. Сред икономическите дейности с най-голямо увеличение в броя на заетите на възраст 15 и повече навършени години през второто тримесечие на 2020 г. спрямо същия период на предходната година са „Държавно управление“ (с 14.8 хил.), и „Добивна промишленост“ (с 11.6 хил.), а икономическите дейности, в които се наблюдава най-голямо намаление в броя на заетите са „Хотелиерство и ресторантьорство“ (с 68.2 хил.), „Преработваща промишленост“ (с 29 хил.) и „Строителство“ (с 27 хил.).

Фиг. 1 Заетост

Фиг. 2 Безработица

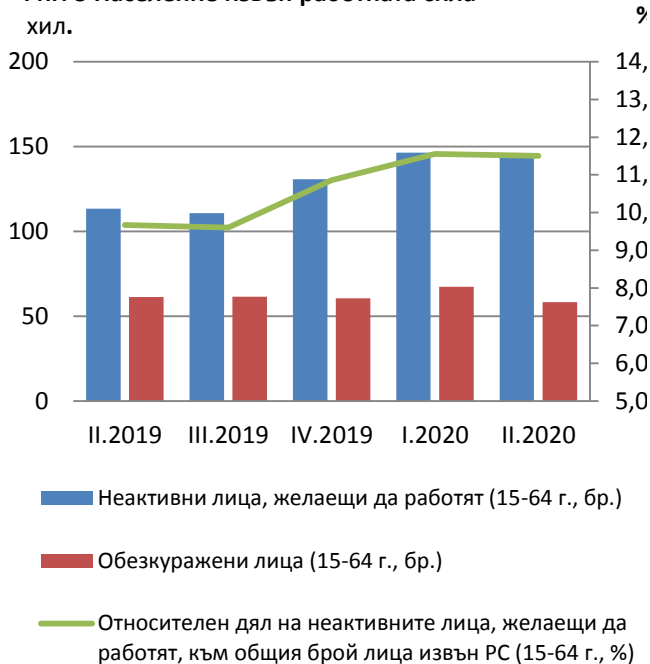
Безработица

Броят на безработните се увеличава с 50.2 хил. спрямо второто тримесечие на 2019 г. и достига 192.2 хил., а в сравнение с първото тримесечие на 2020 г. се наблюдава увеличение от 43.3 хил.

Коефициентът на безработица през второто тримесечие на 2020 г. е 5.9%, с 1.7 п.п. по-висок спрямо на същия период на 2019 г.

През разглеждания период коефициентът на младежка безработица (15-24 г.) се увеличава със 7.5 п.п. до 17%, а коефициентът на продължителна безработица намалява с 0.3 п.п. до 2.2%. Коефициентът на безработица за възрастовата група 15-29 също отчита увеличение от 2.8 п.п. до 9.7%. През разглеждания период на годишна база се наблюдава увеличение в броя на безработните младежи (15-29 г.) – със 7.5 хил., както и намаление в броя на продължително безработните лица – с 12.3 хил.

Фиг. 3 Население извън работната сила

Лица извън работната сила

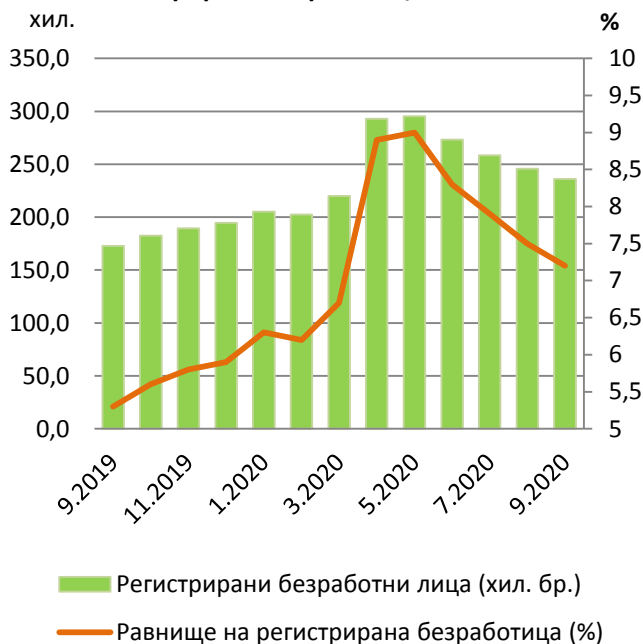
През второто тримесечие на 2020 г. на годишна база се запазва тенденцията и при населението извън работната сила (РС).

Неактивните лица, желаещи да работят, на възраст 15-64 г., са 144.1 хил., като в сравнение с второто тримесечие на 2019 г. броят им нараства с 30.7 хил. лица.

През разглеждания период **обезкуражените лица** на възраст 15-64 г. са 58.2 хил., като на годишна база броят им намалява с 3 хил. (4.9%).

През второто тримесечие на 2020 г. относителният дял на неактивните лица на възраст 15-64 г., желаещи да работят, към общият брой лица извън работната сила (15-64 г.) отбелязва минимално увеличение на годишна база с 1.8 п.п до 11.5%.

Фиг. 4 Регистрирана безработица

Регистрирана безработица

По данни на **Агенция по заетостта (АЗ)** през септември 2020 г. регистрираните в бюрата по труда безработни лица нарастват на годишна база като в края на месеца броят им е 236 058. В сравнение с месец септември 2019 г. те се увеличават с 63 277 лица, но спрямо предходния месец техният брой намалява значително - с 9 716 лица.

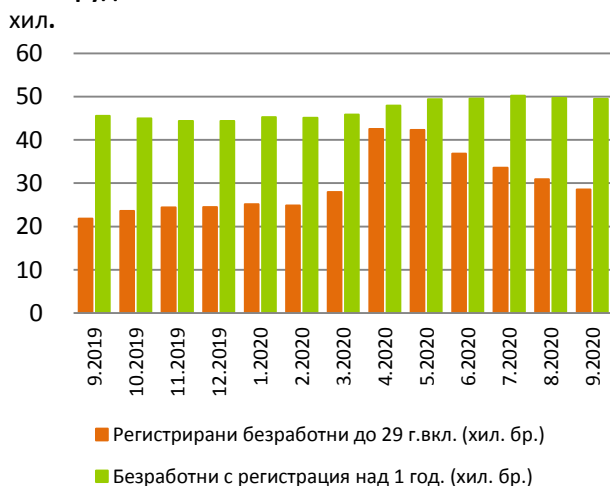
Равнището на регистрирана безработица

нараства с 1.9 п.п. спрямо септември 2019 г. и достига до 7.2% през септември 2020 г., а в сравнение с август 2020 г. стойността на показателя намалява с 0.3 п.п.

В 10 **области** равнището на регистрирана безработица е по-ниско от общото за страната, като най-ниско е в областите: София-град (3.5%), Варна (5%), Бургас (5.5%), Габрово (5.5%), и Добрич (5.8%), а най-високо в областите: Видин (14.1%), Монтана (12.5%), Враца (12.2%), Силистра (11.5%) и Благоевград (11.3%).

По данни на **Националния осигурителен институт (НОИ)** през м. юли 2020 г. броят на регистрираните **безработни лица с право на парично обезщетение за безработица** е 106 133 или 41% от всички регистрирани безработни. В сравнение със същия период на 2019 г. се наблюдава увеличение от над 45 хил. лица.

Фиг. 5 Неравнопоставени групи на пазара на труда

Неравнопоставени групи на пазара на труда

През септември 2020 г. безработните от всички наблюдавани групи в неравностойно положение на пазара на труда нарастват на годишна база: младежи до 24 г. (с 35% до 11 429 лица); младежи до 29 г. (с 30.8% до 28 543 лица); лица без квалификация (с 59% до 146 398); лица с основно и по-ниско образование (с 67.3% до 125 700), лица с увреждания (с 12.3% до 12 386) и продължително безработни лица (с 8.5% до 49 452 лица).

Работни места и постъпили на работа лица

Заявените работни места на първичния пазар на труда през септември са 21 086. Най-голям дял свободни работни места са заявени в преработващата промишленост (28.2%), следват образованието (16.3%), държавно управление (10.1%), административните и спомагателните дейности (9.4%), търговията, ремонта на автомобили и мотоциклети (9.1%) и хотелиерството и ресторантьорството (7.8%).

По данни на АЗ през септември 2020 г. на работа са постъпили общо 24 112 безработни, повечето от които (20 802 лица) са започнали работа на първичния пазар на труда. От началото на годината броят на постъпилите на работа лица достига 200 743, по-голямата част от които (181 661 лица) са започнали работа на първичния пазар на труда. През месеца работа на субсидирани работни места са започнали 3 310 безработни лица от рисковите групи – 1 008 по програми и мерки за заетост и 2 302 – по схеми на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”.

Според данните на АЗ през септември най-много започнали работа се отчитат в сектора на преработващата промишленост – 20.6% от всички започнали работа, следвани от търговия – с 14.4%, образование – 10.5%, хотелиерство и ресторантьорство – 9.8%, държавно управление – 5.6%, строителство – 4.7% и др.

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПАЗАРА НА ТРУДА

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	II тр. 2019	II тр. 2020
Заети по данни на НСИ (Наблюдение на работната сила)													
Население 15 - 64 г.	бр.хил.	5 079,1	5 009,9	4 923,6	4 859,2	4 795,6	4 726,6	4 658,8	4 595,2	4 531,1	4 474,1	4 478,1	4 421,9
Коефициент на икономическа активност 15 - 64 г.	%	66,7	65,9	67,1	68,4	69,0	69,3	68,7	71,3	71,5	73,2	73,8	71,7
Заети лица на 15 и повече навършени години	бр. хил.	3 075,3	2 965,2	2 934,0	2 934,9	2 981,4	3 031,9	3 016,8	3 150,3	3 152,7	3 233,1	3 262,8	3 079,6
Заети лица на 15-64 г.	бр. хил.	3 037,0	2 927,5	2 894,9	2 889,4	2 927,4	2 973,5	2 954,3	3 073,4	3 068,9	3 136,3	3 165,1	2 979,5
Заети младежи на 15-24 г.	бр. хил.	219,1	190,2	178,3	164,5	152,7	143,2	133,4	148,6	130,3	134,6	130,9	108,8
Заети младежи на 15-29 г.	бр. хил.	549,3	502,2	488,6	463,4	464,9	465,9	440,3	464,5	434,0	432,5	440,5	374,9
Коефициент на заетост (15-64 г.)	%	59,8	58,4	58,8	59,5	61,0	62,9	63,4	66,9	67,7	70,1	70,7	67,4
Коефициент на заетост (20-64 г.)	%	64,7	62,9	63,0	63,5	65,1	67,1	67,7	71,3	72,4	75,0	75,7	72,2
Коефициент на младежка заетост (15-24 г.)	%	24,3	22,1	21,9	21,2	20,7	20,3	19,8	22,9	20,7	21,8	21,2	17,8
Коефициент на младежка заетост (15-29 г.)	%	39,4	37,2	37,5	36,7	38,0	39,2	38,3	42,0	40,8	42,1	42,8	37,8
Безработни по данни на НСИ (НРС)													
Безработни лица - общо	бр. хил.	352,3	376,2	410,3	436,3	384,5	305,1	247,2	206,9	173,3	142,8	142,0	192,2
Безработни младежи (15-24 г.)	бр. хил.	61,5	63,5	69,7	65,1	47,6	39,6	27,7	22,1	18,9	13,1	13,7	22,3
Безработни младежи (15-29 г.)	бр. хил.	109,5	118,5	128,5	128,9	100,1	78,4	61,4	51	39,1	31,9	32,6	40,1
Брой продължително безработни (над 1 г.)	бр. хил.	162,7	210,0	226,6	250,3	232,5	187,0	146,1	113,8	101,6	81,0	84,5	72,2
Коефициент на безработица	%	10,3	11,3	12,3	12,9	11,4	9,1	7,6	6,2	5,2	4,2	4,2	5,9
Коефициент на младежка безработица (15-24 г.)	%	21,9	25,0	28,1	28,4	23,8	21,6	17,2	12,9	12,7	8,9	9,5	17,0
Коефициент на младежка безработица (15-29 г.)	%	16,6	19,1	20,8	21,8	17,7	14,4	12,2	9,9	8,3	6,9	6,9	9,7
Коефициент на продължителна безработица (над 1 г.)	%	4,7	6,3	6,8	7,4	6,9	5,6	4,5	3,4	3,1	2,4	2,5	2,2
Лица извън работната сила по данни на НСИ (НРС)													
Неактивни лица на възраст 15-64 г.	бр. хил.	1 691,8	1 707,6	1 619,7	1 536,5	1 486,9	1 450,6	1 459,2	1 317,7	1 291,4	1 197,7	1 173,1	1 253,0
Неактивни лица на възраст 15-64 г., желаещи да работят	бр. хил.	316,6	324,0	309,7	299,7	274,1	251,7	235,5	184,5	160,9	122,3	113,4	144,1
Обезкуражени лица на възраст 15-64 г.	бр. хил.	220,7	233,5	225,6	206,5	188,7	170,0	163,4	112,2	81,4	61,7	61,2	58,2
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	9,2019	9,2020
Безработни по данни на Агенция по заетостта													
Безработни регистрирани в бюрата по труда	бр.	350 944	332 601	364 537	371 380	366 470	330 816	284 707	236 752	202 994	185 266	172 781	236 058
Равнище на регистрирана безработица	%	9,5	10,1	11,1	11,3	11,2	10,1	8,7	7,2	6,2	5,6	5,3	7,2
Регистрирани безработни младежи до 24 г.	бр.	30 168	29 797	35 839	35 286	28 745	21 578	14 736	12 920	10 023	9 231	8 465	11 429
Регистрирани безработни младежи до 29 г.	бр.	63 500	63 690	74 779	74 720	64 122	51 680	37 998	33 600	26 785	23 998	21 819	28 543
Безработни лица с регистрация в бюрата по труда над 1 г.	бр.	110 848	118 135	118 832	122 738	138 473	146 010	118 278	87 706	65 074	47 871	45 587	49 452
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	7,2019	7,2020
Безработни по данни на НОИ													
Регистрирани безработни лица с право на парично обезщетение за безработица	бр.	136 755	106 580	117 688	116 525	100 806	90 192	87 837	79 207	72 743	62 921	60 349	106 133
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	9,2019	9,2020
Безработица по данни на Евростат *													
Равнище на безработица средно за ЕС-28 (ЕС-27 от 2020 г.)	%	9,6	9,7	10,5	10,9	10,2	9,4	8,6	7,6	6,8	6,3	6,6	7,5
Равнище на безработица за България	%	10,2	11,3	12,3	13,0	11,4	9,2	7,6	6,2	5,2	4,2	4,0	6,2
Равнище на младежка безработица (15-24г.) средно за ЕС-28 (ЕС-27 от 2020г.)	%	21,4	21,8	23,3	23,8	22,2	20,4	18,7	16,8	15,2	14,4	15,0	17,1
Равнище на младежка безработица (15-24г.) за България	%	21,9	25,0	28,1	28,4	23,8	21,6	17,2	12,9	12,7	8,9	8,2	18,3

*Данните са сезонно изгладени.